Comisiwn Ffiniau i Gymru
Boundary Commission for Wales

CYNRYCHIOLAETHAU A WNAED MEWN PERTHYNAS AG ARGYMHELLION DROS DRO AR GYFER SIR GADWEDIG GWYNEDD

Crynodeb o'r Cynrychiolaethau

Mai 2004

Mae'r Comisiwn yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg neu yn Saesneg.

Crynodeb o'r Cynrychiolaethau a wnaed mewn perthynas ag argymhellion dros dro y Comisiwn ar gyfer Sir Gadwedig Gwynedd a gyhoeddwyd ar 5 Ionawr 2004

CYMERADWYAETH

1	Plaid Geidwadol Cymru	Yn cefnogi'r cynigion ar gyfer Gwynedd.
2	Llafur Cymru	Yn cefnogi pob agwedd ar yr argymhellion dros dro yn llwyr.
3	Democratiaid Rhyddfrydol Cymru	Yn cefnogi'r cynigion ar gyfer Gwynedd.
4	Etholaeth Caernarfon y Blaid Lafur	Yn cefnogi cyflwyniad Plaid Lafur Cymru mewn perthynas â Sir Gadwedig Gwynedd.
5	Ceidwadwyr Conwy	Yn cefnogi'r tair etholaeth arfaethedig ar gyfer Gwynedd am resymau rhesymegol a hanesyddol.
6	Cyng. H Eifion Jones	Yn cefnogi'r cynigion ar gyfer Gwynedd am resymau daearyddol a demograffaidd. Hefyd yn cefnogi Etholaeth newydd Arfon.
7	Mr D Fox	Yn cefnogi'r cynigion ar gyfer Gwynedd.
8	Mr Huw P Jones	Yn cefnogi'r newidiadau arfaethedig i etholaethau yng Ngogledd Orllewin Cymru.
9	Mrs Anne Roberts	Yn cymeradwyo'r cynigion ar gyfer Gwynedd.

DIM SYLW

10	Cyngor Cymuned Llanystumdwy	Nid yw'r Cyngor Cymuned am wneud sylwadau hyd oni chyhoeddir adroddiad Comisiwn Richard.

GWRTHWYNEBIAD

11	Cyngor Gwynedd	Yn gwrthwynebu'r argymhellion ar gyfer Gwynedd gan ei bod yn rhy gynnar i drafod newidiadau i'r etholaethau cyn cyhoeddi adroddiad Comisiwn Richard.
12	Cyngor Cymuned Aberdaron	Yn gwrthwynebu'r newid arfaethedig i ffiniau etholaeth Caernarfon. Yn credu y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr a gwasgaredig. Hefyd, y mae cyswllt hanesyddol rhwng ardaloedd Dwyfor ac Arfon.
13	Cyngor Dinas Bangor	Yn gwrthwynebu'r cynigion mewn perthynas â'r etholaethau presennol ac yn gofyn i'r Comisiwn ystyried cadw'r trefniadau presennol gan nad oes dim yn y cynigion sy'n gorfodi'r Comisiwn i weithredu i'r gwrthwyneb.
14	Cyngor Cymuned	Yn gwrthwynebu'r cynigion ar gyfer Gwynedd am resymau

	Beddgelert	hanesyddol. Am gadw'r sefyllfa bresennol.
15	Cyngor Cymuned Bontnewydd	Yn gwrthwynebu'n gryf, am y rhesymau canlynol: amharu ar gysylltiadau gwleidyddol, symud canolfannau llywodraethol yn bellach i ffwrdd o'r bobl, ac ni ystyriwyd ffordd o fyw a thraddodiadau'r ardaloedd lleol.
16	Cyngor Cymuned Buan	Yn gwrthwynebu'r newidiadau arfaethedig i Gaernarfon gan y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr a lletchwith, mae'r cysylltiadau trafnidiaeth â Chaernarfon ac nid Dolgellau ac mae'r cyrff sifil wedi eu sefydlu ar sail Arfon/Dwyfor.
17	Cyngor Tref Frenhinol Caernarfon	Yn gwrthwynebu ar sail colli hunaniaeth hanesyddol a chymelliad cudd canfyddedig ar ran y Llywodraeth. Yn credu bod yr adolygiad yn "fait accompli".
18	Cyngor Tref Criccieth	Yn gwrthwynebu'r newidiadau arfaethedig i Gaernarfon gan y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr a lletchwith, mae'r cysylltiadau trafnidiaeth â Chaernarfon ac nid Dolgellau ac mae'r cyrff sifil wedi eu sefydlu ar sail Arfon/Dwyfor.
19	Cyngor Cymuned Dolbenmaen	Yn gwrthwynebu'r cynigion sy'n effeithio ar etholaeth Caernarfon.
20	Cyngor Cymuned Llanbedrog	Yn gwrthwynebu'r newidiadau arfaethedig i Gaernarfon gan y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr a lletchwith, mae'r cysylltiadau trafnidiaeth â Chaernarfon ac nid Dolgellau ac mae'r cyrff sifil wedi eu sefydlu ar sail Arfon/Dwyfor.
21	Cyngor Cymuned Llanberis	Yn gwrthwynebu'r cynigion mewn perthynas â Chaernarfon am resymau hanesyddol ac oherwydd y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr.
22	Cyngor Cymuned Llanddeiniolen	Yn gwrthwynebu rhannu sedd bresennol Caernarfon ac yn credu y bydd y cydbwysedd rhwng ardaloedd diwydiannol a chefn gwlad yn cael eu heffeithio gan y cynigion.
23	Cyngor Cymuned Llandwrog	Yn gwrthwynebu'r cynigion ar gyfer Gwynedd am resymau hanesyddol a democrataidd ac oherwydd diffyg cysylltiadau rhwng Penrhyn Llŷn a Meirionnydd, yn enwedig cysylltiadau trafnidiaeth da.
24	Cyngor Cymdeithas Llanengan	Mae'r Cyngor yn gwrthwynebu ar y sail nad oes cyswllt naturiol rhwng yr ardal arfaethedig i'w hymgorffori yn y Dwyfor/Meirionnydd newydd, ac yn gofyn i'r Comisiwn ystyried cadw'r ffiniau fel y maent ar hyn o bryd.
25	Cyngor Cymuned Llanllyfni	Mae'r cynigion yn achosi pryder mawr gan fod canol yr etholaeth yn debygol o gael ei symud o Gaernarfon i Fangor sy'n destun pryder i ardaloedd cefn gwlad. Rydym yn credu y byddai ail-ffurfio'r hen Sir Gaernarfon yn well yn ddaearyddol.
26	Cyngor Cymuned Llannor	Yn gwrthwynebu'r newidiadau arfaethedig i Gaernarfon gan y byddai'r etholaeth newydd yn rhy fawr a lletchwith, mae'r

		cysylltiadau trafnidiaeth â Chaernarfon ac nid Dolgellau ac mae'r cyrff sifil wedi eu sefydlu ar sail Arfon/Dwyfor.
27	Cyngor Cymuned Llanwnda	Siroedd Caernarfon a Dwyfor wedi cydweithio'n eithriadol o dda, ond nid yw'r cydweithio wedi bod gystal rhwng Bangor a Chaernarfon. Yn credu y byddai uno'r ddwy dref mewn un etholaeth yn gamgymeriad.
28	Cyngor Tref Porthmadog	Mae Cyngor Tref Porthmadog yn gwrthwynebu uno Dwyfor a Meirionnydd gan y byddai'r etholaeth yn rhy fawr. Am gadw'r sefyllfa bresennol.
29	Cyngor Tref Pwllheli	Yn gwrthwynebu oherwydd y byddai'r Meirionnydd-Dwyfor arfaethedig yn rhy fawr ac yn rhy anhyblyg i'w gweinyddu a'I gwasanaethu'n wleidyddol.
30	Plaid Cymru	Yn credu y byddai'r cynigion yn lleihau rhanbarth Canolbarth/Gorllewin Cymru. Yn awgrymu cynnwys Clwyd a Gwynedd mewn un rhanbarth yn hytrach na rhannu Etholaeth bresennol Caernarfon.
31	Democratiaid Rhyddfrydol Caernarfon	Yn gwrthwynebu'r cynigion ar gyfer Gwynedd am resymau hanesyddol, gwleidyddol a daearyddol. Ni ddylid gwahanu Arfon a Dwyfor. Byddai Dwyfor Meirionnydd yn rhy fawr, yn anymarferol ac yn llai democrataidd. Am gadw'r sefyllfa bresennol.
32	Etholaeth Caernarfon Plaid Cymru	Yn credu nad oes angen unrhyw newidiadau ar hyn o bryd, yn nwedig cyn cyhoeddi adroddiad Comisiwn Richard.
33	Plaid Cymru Cangen Llannor	Yn gwrthwynebu ar sail torri'r cysylltiadau hanesyddol a bod etholaeth newydd arfaethedig Dwyfor Meirionnydd yn anymarferol o ran maint. Hefyd yn cyfeirio at Gomisiwn Richard a'r angen i aros am ei ganfyddiadau.
34	Plaid Cymru Cangen Pwllheli	Yn credu y byddai'r sedd arfaethedig Dwyfor Meirionnydd yn rhy fawr i wasanaethu'n wleidyddol, ac nid yw'n gweld unrhyw gysylltiadau naturiol rhwng y ddwy ardal. Yn galw am ymchwiliad cyhoeddus.
35	Mrs Betty Williams AS	Yn credu y dylid ystyried Clwyd a Gwynedd gyda'i gilydd er mwyn cyflawni cydraddoldeb etholiadol rhwng etholaethau.
36	Cyng. Charles Ellis LL.B	Yn amgau deiseb wedi'i harwyddo gan 127 o bobl. Yn gwrthwynebu'r cynigion ac yn mynnu ymchwiliad lleol.
37	Cyng. P A Williams	Yn gwrthwynebu cynnwys Bangor yn Etholaeth newydd arfaethedig "Arfon" gan ei fod yn ofni y bydd llais democrataidd ei etholwyr yn cael ei "boddi" gan weddill yr etholaeth arfaethedig newydd.
38	Parch a Mrs L O Arridge	Yn gwrthwynebu'r cynigion ar gyfer Bangor gan fod ganddi fwy yn gyffredin â Chonwy a threfi bach eraill yn yr etholaeth bresennol nag sydd ganddi ag ardaloedd cefn gwlad fel Y Felinheli

		etc. Am gadw'r sefyllfa bresennol.
39	Mr Gwyn Bere	Yn gwrthwynebu torri'r cyswllt naturiol rhwng Pwllheli a Chaernarfon, a chysylltu Pwllheli ag Aberdyfi, a fyddai'n golygu pellter teithio enfawr. Yn gwrthwynebu newid er mwyn newid.
40	Mr Myrddin ap Dafydd	Yn gwrthwynebu ar sail torri cysylltiadau hanesyddol ac anymarferoldeb maint etholaeth arfaethedig newydd Dwyfor Meirionnydd. Hefyd yn cyfeirio at Comisiwn Richard a'r angen I aros am ei ganfyddiadau.
41	Mr Meirion Lloyd Davies	Yn anghymeradwyo'r cynigion ar sail maint yr etholaeth arfaethedig newydd a chan nad oes unrhyw gysylltiad hanesyddol o fewn yr ardaloedd hynny.
42	Mr P M Ellis	Yn gwrthwynebu'r argymhellion i newid ffiniau Etholaeth Caernarfon gan ei fod yn credu nad yw'r bwriad i uno Dwyfor a Meirionnydd yn ymarferol, gan y byddai'n rhy bell i bobl i deithio i weld eu AC/AS.
43	Mr Ieuan Evans	Byddai'n well ganddo pe bai etholaeth bresennol Caernarfon yn aros fel y mae ar hyn o bryd, gan ei bod yn cynnig adlewyrchiad gwirioneddol o drigolion De Arfon, Eifionydd a Llŷn.
44	Mr Patrick K Fields	Yn argymell y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon er mwyn cadw cysylltiadau daearegol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon.
45	Mr H B Hodgson	Yn gwrthwynebu 'adeiladu artiffisial' etholaeth Dwyfor Meirionnydd am resymau ymarferol a hanesyddol. Yn awgrymu ymgorffori Bangor yng Nghaernarfon. Yn pryderu y bydd rhannu Caernarfon yn magu difaterwch ymhlith etholwyr.
46	Mr S B Hodgson	Yn gwrthwynebu 'adeiladu artiffisial' etholaeth Dwyfor Meirionnydd am resymau ymarferol a hanesyddol. Yn awgrymu ymgorffori Bangor yng Nghaernarfon. Yn pryderu y bydd rhannu Caernarfon yn magu difaterwch ymhlith etholwyr.
47	Mr Graham Hulse	Yn gwrthwynebu'r etholaethau newydd afaethedig gan ddatgan y byddai cydweddu ffiniau etholaeth ac awdurdod lleol yn sicrhau gwell cyfathrebu rhwng ardaloed a chyrff datganoledig.
48	Mr Gwyn Jones	Yn gwrthwynebu'r cynnig i uno Dwyfor ac Eifionydd yn etholaeth Meirionnydd-Nantconwy am resymau ymarferol a chan nad oes unrhyw gysylltiadau naturiol. Hefyd, yn pryderu y byddai'r AS etholedig yn rhy bell o lawer o bobl yn yr etholaeth fwy.
49	Mr Gareth G Jones	Yn argymell y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon er mwyn cadw cysylltiadau daearegol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon.
50	Mr a Mrs Victor a Christine Jones	Yn datgan gwrthwynebiad llwyr i'r cynigion i ad-drefnu'r etholaethau, ac y dylai'r ardal aros yng Ngogledd Cymru ac nid yng Nghanolbarth Cymru.

51	Miss Mair Jones	Yn credu os oes angen unrhyw newid, yna dylid ychwanegu Bangor a Dyffryn Ogwen at Etholaeth Caernarfon. Hefyd yn credo y dylid aros am ganlyniadau Comisiwn Richard.
52	Miss Olwen Jones	Yn gwrthwynebu'r cynigion gan ei bod yn credu y byddai'n gwneud llanastr llwyr o'r system etholiadol gyfan.
53	Mr Leslie Larsen	Yn gwrthwynebu'r cynnig gan nad oes unrhyw gyswllt naturiol rhwng Bangor a Chaernarfon/Dwyfor naill ai yn ddiwylliannol neu'n ieithyddol.
54	Mr Maldwyn Lewis	Yn gwrthwynebu ar sail cysylltiadau hanesyddol ac anymarferoldeb maint etholaeth arfaethedig Dwyfor Meirionnydd.
55	Ms Catherine Llewellyn Morris	Yn credu y byddai'r cynigion ar gyfer etholaeth Dwyfor Meirionnydd yn golygu y byddai'n ardal rhy fawr i gynrychiolwyr yr etholaeth i'w gwasanaethu'n effeithiol.
56	Mr A N Oliver	Yn gwrthwynebu'r cynigion ar gyfer Bangor. Eisiau i Fangor fod yn rhan o Gonwy a'i gadw draw o Gaernarfon.
57	Miss R Parry	Yn argymell y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon er mwyn cadw cysylltiadau daearegol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon.
58	Preswylydd o Bwllheli	Yn gwrthwynebu'r cynigion gan nad yw Meirionydd yn rhan o Arfon/Dwyfor, ac yn credu y byddai etholwyr yn tueddu'n naturiol at Gaernarfon ac nid Dolgellau. Nid yw'n hoffi newid er mwyn newid.
59	Mr F A Raouf	Yn credu os oes angen unrhyw newid, yna dylid ychwanegu Bangor a Dyffryn Ogwen at Etholaeth Caernarfon. Hefyd yn credu dylid aros am ganlyniadau Comisiwn Richard.
60	Ms Alison Raouf	Yn credu os oes angen unrhyw newid, yna dylid ychwanegu Bangor a Dyffryn Ogwen at Etholaeth Caernarfon. Hefyd yn credo y dylidaros am ganlyniadau Comisiwn Richard.
61	Ms S A Raouf	Yn credu os oes angen unrhyw newid, yna dylid ychwanegu Bangor a Dyffryn Ogwen at Etholaeth Caernarfon. Hefyd yn credo y dylid aros am ganlyniadau Comisiwn Richard.
62	Mrs D A Raouf	Yn credu os oes angen unrhyw newid, yna dylid ychwanegu Bangor a Dyffryn Ogwen at Etholaeth Caernarfon. Hefyd yn credo y dylidaros am ganlyniadau Comisiwn Richard.
63	Mr Ioan Roberts	Yn credu bod y cynigion yn gwrthddweud yn llwyr traddodiad, dymuniadau ac arfer yr ardal, a dylid eu dileu ar unwaith.
64	Mr V T Russell-Rudge	Yn argymell y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon er mwyn cadw cysylltiadau daearegol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon.

65	Mrs S K Russell-Rudge	Yn argymell y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon er mwyn cadw cysylltiadau daearegol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon.
66	Mrs Jean M Snow	Yn gwrthwynebu'r cynigion parthed: Penrhyn Llŷn am resymau ymarferol a hanesyddol. Yn awgrymu y dylid ymgorffori Bangor yn Etholaeth Caernarfon oherwydd cysylltiadau daearyddol a hanesyddol hirsefydlog Caernarfon. Yn meddwl y byddai rhannu etholwyr Caernarfon yn creu difaterwch.
67	Mr Clive Stephenson	Yn gwrthwynebu'r newidiadau arfaethedig ym Mangor am resymau cymdeithasol, hanesyddol a gwleidyddol. Yn credu bod gan Fangor mwy yn gyffredin â Chonwy a Llandudno na chyda Caernarfon.
68	Mrs Ifanwy Williams	Yn gwrthwynebu cynnal adolygiad yn awr, ac efallai y dylid cynnal adolygiad arall wedi cyhoeddi canfyddiadau Comisiwn Richard.
69	Mr & Mrs Alan & Ros Williams	Yn gwrthwynebu ar sail torri cysylltiadau hanesyddol ac yn anymarferoldeb maint etholaeth arfaethedig newydd Dwyfor Meirionnydd. Hefyd yn cyfeirio at Comisiwn Richard a'r angen I aros am ei ganfyddiadau.
70	Mr a Ms Gareth Hughes Jones a Dyddgu Mair Williams	Yn gwrthwynebu ar sail torri cysylltiadau hanesyddol ac yn anymarferoldeb maint etholaeth arfaethedig newydd Dwyfor Meirionnydd. Hefyd yn cyfeirio at Comisiwn Richard a'r angen I aros am ei ganfyddiadau.
71	Mr a Mrs Peredur a ManonWilliams	Yn gwrthwynebu ar sail torri cysylltiadau hanesyddol ac yn anymarferoldeb o faint etholaeth arfaethedig newydd Dwyfor Meirionnydd. Hefyd yn cyfeirio at Comisiwn Richard a'r angen I aros am ei ganfyddiadau.
72	Mr Liam Pennington	Yn awgrymu mai Etholaeth Sirol Dwyfor Meirionnydd a Phen Llyn ddylai fod enw newydd y sedd.

Mae'r prif wrthwynebiad i'r argymhellion dros dro mewn perthynas ag etholaethau arfaethedig Arfon a Dwyfor Meirionnydd. Mae'r rhan fwyaf o'r gwrthwynebiadau yn awgrymu y dylid cadw'r sefyllfa bresennol. Mae nifer llai o gynrychiolaethau wedi awgrymu y dylid cynnwys ardal Bangor o fewn etholaeth bresennol Caernarfon. Cafwyd gwrthwynebiadau i'r newid arfaethedig i Ranbarthau Etholiadol y Cynulliad, sef Gogledd Cymru a Chanolbarth a Gorllewin Cymru. Awgrymodd nifer o gynrychiolaethau hefyd y dylai'r comisiwn aros hyd nes y cyhoeddir adroddiad Comisiwn Richard.

	Cynrychiolaethau	Cyfanswm
Cymeradwyaeth	1 - 9	9
Gwrthwynebiad – sefyllfa bresennol	12 – 24, 26 – 43, 48, 50, 52 – 56, 58, 63, 69 - 71	40
Gwrthwynebiad - Bangor	25, 44 – 47, 49, 51, 57, 59 – 62, 64 – 66, 67	12
Gwrthwynebiad – Rhanbarth y Cynulliad	30, 50	2
Comisiwn Richard	10, 11, 32, 33, 40, 51, 59, 60, 61, 62, 68 - 71	14
Enw Etholaeth	72	1

Tŷ Caradog , 1-6 Plas Sant Andreas, Caerdydd CF10 3BE
Caradog House, 1-6 St Andrew's Place, Cardiff CF10 3BE
☎ (029) 2039 5031 Fax/Ffacs (029) 2039 5250
e-mail: bcomm.wales@wales.gsi.gov.uk / e-bost : comffin.cymru@wales.gsi.gov.uk
Web Site: www.bcomm-wales.gov.uk Gwefan: www.comffin-cymru.gov.uk